

TEMA

El Tibet i la seva projecció mundial

El Dalai Lama és el governador temporal i el cap espiritual del Tibet. Aquesta regió que asiàtica reclama la seva autonomia de Xina d'ençà la seva invasió el 1959. De llavors ençà, els tibetans han patit un repressió ètnica i cultural i molts dels temples budistes foren perseguits i els seus seguidors s'han hagut de refugiar a altres estats.

La vigència del missatge del Dalai Lama

Adriana Straijer *

El 17 de març passat, el Dalai Lama inaugurà la Conferència Internacional sobre la Relevància del Budisme en el segle XXI, en el Nalanda International Convention Center, Índia. Allí mateix, en un encontre amb ancians budistes, expressó: «Debe haber más interacción entre nuestros hermanos y herma-

nas budistas... establecer nuevas reuniones periódicas entre hermanos y hermanas pertenecientes a las tradiciones pali y sánscrita».

El Dalai Lama ha sostenido este espíritu fraternal en su vida familiar; nos referimos al vínculo que ha mantenido con su hermano 13 años mayor, Thubten Jigmé Norbu. Destacamos dos hechos que han marcado su infancia y su vida adulta, siendo el primero de ellos, el hallazgo del Dalai Lama en carácter de sucesor del anterior. Co-

TEMA

Reconeixement a la creació literària i l'assagística

A proposta del Departament de Filologia Espanyola, Moderna i Clàssica de la Universitat de les Illes Balears, el Consell de Govern va nomenar doctora honoris causa l'escriptora, catedràtica i acadèmica de la RAE Carme Riera. L'acte tindrà lloc avui a les 19 hores a Son Lledó

Carme Riera, doctora honoris causa per la UIB

Rafel Puigserver Pou *

Carme Riera Guilera (Palma, 1948), acabats els estudis preuniversitaris va desplaçar-se a Barcelona a estudiar hispàniques, però bé que sempre ha estat vinculada a l'illa. Riera és catedràtica de Literatura Espanyola a la UAB i una de les escriptores més rellevants del

panorama actual.

Va començar la seva carrera literària escrivint relats. El primer, *Te deix, amor, la mar com a Penyora*, del 1974, amb el que obtingué el premi Francesc Puig i Llensa. Un any després aquest relat donaria nom al seu primer llibre. De llavors ençà, ha publicat 23 títols de creació literària, entre relats, novel·les i literatura infantil i juvenil, tota en català, traduïda més tard al castellà. També compta amb una dotzena

TEMA

L'art de dissenyar bons productes

L'Escola d'Art i Superior de Disseny de les Illes Balears és una de les més antigues d'Espanya. En els darrers anys han estat diversos els projectes que han aconseguit reconeixement a nivell estatal i internacional com el projecte Grass, d'il·luminació de gespa a través de fibra òptica de Catí Forteza.

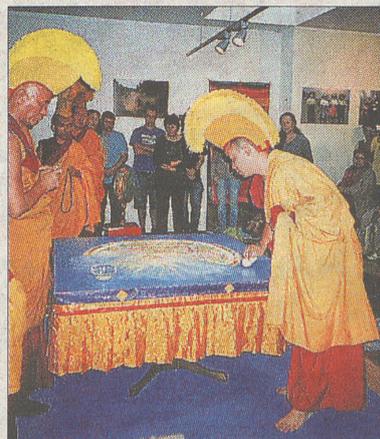
Diseño y arte

Maria F. Abando Olaran *

Durante sus más de trescientos años de historia, la Escuela d'Art i Superior de Disseny ha tenido nombres diferentes: Escuela de artes e industrias, Escola d'arts i oficis artístics etc. y también distintos de planes de estudio. Siempre ha mantenido el mismo hilo conductor relacionado con el arte y el diseño. Aristóteles describe el arte (*techné*) como una acción a partir de la cual el hombre produce cosas que antes no existían. Cosas que sólo existen en la medida en que alguien las ha decidido crear. Además, Aristóteles pone el énfasis en la técnica como el conocimiento humano para producir y para crear. Y desde su formación científica, trataba de ver y entender los procesos de la realidad, llegando a dar más importancia al proceso de producción que al producto ya acabado. A

este proceso, en diseño se le llama proyecto, y a nivel académico tiene más importancia el desarrollo de este proceso que el resultado final. La obra o producto nace de la mente del artista y termina generalmente como un producto material. Desde este punto de vista el diseño también es arte, ya sea del bueno o del malo. André Ricard dice que el diseño necesita de la participación de la gente. Es como un arte interactivo en el que la gente no es simplemente

mo lo indica la tradición tibetana fue trasladado al monasterio de Kumbum donde vivía su hermano mayor que había sido descubierto como la reencarnación de un gran lama. Estas circunstancias precedieron a la coronación del pequeño Dalai Lama que contaba con 4 años de edad en 1940, realizada en el Palacio del Potala; esta ceremonia fue sucedida por el ritual de iniciación

de novicio, con el rapado de cabellos y el inicio de la vestimenta de monje, cumpliendo el hermano mayor del Dalai Lama, las funciones de un gran protector. En segundo lugar, en la etapa adulta, en forma inmediata a la invasión china del Tibet, en 1959, los hermanos disfrutaban enormemente de su reencuentro ya que el Dalai Lama y Norbu se habían exiliado, en India y Estados Unidos, respectivamente.

La visita que Norbu brinda a su hermano en India, marca una transformación en el protocolo, pues el Dalai Lama le solicita que desde ese momento no le rinda más honores como a un dios, y que lo hiciera solamente ante las divinidades del budismo tibetano. Hallamos estas experiencias en *Mi vida y mi pueblo. La tragedia del Tibet* (1990), y en *Tibet, patria perdida* (1962).

* Dra. Historia Contemporánea. Universidad de Barcelona

d'assajos escrits en castellà relacionats amb els clàssics de la literatura espanyola com Cervantes o Lope de Vega així com també amb escriptors més recents de l'Escola de Barcelona: Barral, Gil de Biedma o José Agustín Goytisolo.

Al llarg de la seva trajectòria, ha estat guardonada amb nombrosos premis i distincions. Des del 2013 és membre de la Real Academia Española, on ocupa la cadira 'n'. El Ministeri d'Educació, Cultura i Esport la va distingir amb el Premi Nacional de les Lletres 2015, per la

qualitat de la seva obra en català i castellà, que combina la creació literària amb la investigació i la divulgació.

I tot, sense ser perdre el compromís amb la cultura i la perspectiva de gènere, que és una de les línies de recerca que ha desenvolupat. De fet el mes passat va participar en l'homenatge que la Biblioteca Nacional d'Espanya va rendir a la lexicògrafa María Moliner pel cinquantè aniversari *Diccionario de uso del español*. Ella farà el pròleg de la reedició.

L'escriptora i acadèmica mallorquina no perd l'oportunitat de reivindicar que es necessita un major coneixement de les aportacions i de la riquesa cultural del català, el gal·lec i l'eusquera en el conjunt de la literatura espanyola.

* Doctor en Humanitats i Ciències socials (UIB) i màster en comunicació (CESAG-UIB)

te espectadora, sino también un actor en calidad de usuario.

En una escuela de diseño se pueden aprender disciplinas artísticas, adquirir conocimientos técnicos, tecnológicos, humanísticos y poner a prueba nuestra capacidad de comunicar nuestro conocimiento, creando un relato sobre nosotros y nuestro trabajo.

Aprender a dar soluciones formales a problemas de comunicación, de productos, de espacios... que nos faciliten la vida, y sobre todo, que nos emocionen.

Vilém Flusser dice que el diseño indica el lugar donde arte y tecnología (junto con todas sus formas de pensar científicas y evaluativas) se juntan en igualdad de circunstancias, haciendo posible una nueva forma de cultura.

* Directora de la EASD Illes Balears